

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Rzeszów, dnia 4 kwietnia 2025 r.

Poz. 1700

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P. II. 4131.2.86.2025 WOJEWODY PODKARPACKIEGO

z dnia 4 kwietnia 2025 r.

Na podstawie art. 85, 86 i 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023r., poz. 1465 ze zm.)

STWIERDZAM NIEWAŻNOŚĆ

-§ 1 pkt 2a) uchwały Nr 37/2025 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 28 lutego 2025 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Statutu Miasta Przemyśla.

Uzasadnienie

W dniu 28 lutego 2025r. Wojewoda Podkarpacki otrzymała uchwałę Nr 37/2025 Rady Miejskiej w Przemyślu zmieniającą uchwałę w sprawie Statutu Miasta Przemyśla.

W podstawie prawnej uchwały wskazano przepisy art. 18 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.). Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 10 marca 2025 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdza, że ww. uchwała podjęta została z istotnym naruszeniem prawa, tj. art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 ze zm.).

Zmiana uchwały w sprawie Statutu Miasta Przemyśla polegała w szczególności na uporządkowaniu jego zapisu, doprecyzowaniu czynności jakie podejmuje Przewodniczący w związku z organizacją pracy rady oraz na dodaniu w Statucie Miasta Przemyśla § 6a w brzmieniu „Przewodniczący Rady reprezentuje Radę na zewnątrz”.

Zgodnie z przepisami ustawy o samorządzie gminnym, zwaną dalej: "u.s.g." lub "ustawą" w statucie gminy określa się: ustrój gminy (art. 3 ust. 1), zasady tworzenia, łączenia, podziału oraz znoszenia jednostek pomocniczych (art. 5 ust. 3), zasady dostępu do dokumentów i korzystania z nich (art. 11b ust. 3), zasady i tryb działania komisji rewizyjnej (art. 18a ust. 5), zasady i tryb działania komisji skarg, wniosków i petycji (art. 18b ust. 3), organizację wewnętrzną oraz tryb pracy organów gminy (art. 22 ust. 1), zasady działania klubów radnych (art. 23 ust. 4), zasady udziału przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych w pracach rady gminy (art. 37a), uprawnienia jednostki pomocniczej do prowadzenia gospodarki finansowej w ramach budżetu gminy (art. 51 ust. 3).

Udzielona radzie gminy kompetencja ma dość szeroki zakres, co jednak nie oznacza dowolności w zakresie uchwalania statutu gminy. Organy władzy publicznej są bowiem zobligowane do działania na podstawie i w granicach prawa (art. 7 Konstytucji RP). Ponadto podkreślić należy, że statut gminy jest aktem prawa miejscowego, a zatem zastosowanie znajdzie przepis art. 94 Konstytucji RP, z którego wynika, iż organy samorządu terytorialnego ustanawiają akty prawa miejscowego, obowiązujące na obszarze działania tych organów, jedynie na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie. Zgodnie z ustaloną w art. 87 Konstytucji RP hierarchią źródeł prawa, akty prawa miejscowego nie mogą regulować materii należącej do przepisów wyższego rzędu i nie mogą być z nimi sprzeczne. Również z art.

169 ust. 4 Konstytucji RP wynika, iż określona w art. 18 ust. 2 pkt 1 ustawy samodzielność rady gminy w zakresie kształtowania w drodze statutu ustroju wewnętrznego gminy może być realizowana tylko i wyłącznie w granicach ustaw. Z treścią wskazanych regulacji konstytucyjnych koresponduje przepis art. 40 ust. 1 ustawy, w myśl którego gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy, jednakże wyłącznie na podstawie i w granicach upoważnień określonych w ustawach. Zasada praworządności wyrażona w art. 7 w związku z art. 94 Konstytucji RP wymaga, żeby materia regulowana wydanym aktem normatywnym wynikała z upoważnienia ustawowego i nie przekraczała zakresu tego upoważnienia. Każde unormowanie wykraczające poza udzielone upoważnienie jest naruszeniem normy upoważniającej i zarazem naruszeniem konstytucyjnych warunków legalności aktu prawa miejscowego wydanego na podstawie upoważnienia ustawowego (por. wyrok NSA z dnia 14 grudnia 2011 r., sygn. akt II OSK 2058/11). Odnosząc powyższe do badanej uchwały stwierdzić należy, iż Rada Miejska w Przemyśle wprowadzając § 6a do Statutu w brzmieniu: „Przewodniczący Rady reprezentuje Radę na zewnątrz” dokonała tego z przekroczeniem zakresu swoich kompetencji, wyznaczonych przez odpowiednie normy upoważniające.

W ocenie organu nadzoru w świetle przepisów ustawy o samorządzie gminnym nie sposób uznać przewodniczącego rady gminy za podmiot reprezentujący gminę "na zewnątrz". Ustawodawca w art. 31 ww. ustawy taką rolę przypisał tylko i wyłącznie wójtowi. Rada gminy w statucie gminy nie może więc upoważnić przewodniczącego rady do reprezentowania rady gminy "na zewnątrz". Z uwagi na fakt, że ustawodawca nie artykułuje *expressis verbis* wykonywania takiego zadania przez przewodniczącego rady, nie można przyjąć możliwości jego samostnej reprezentacji rady gminy (Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz, red. B. Dolnicki, Warszawa 2016, s. 441-442). Ustawodawca, określając zadania przewodniczącego rady, w sposób zamierzony posługuje się w przywołanym przepisie wyrazem "wyłącznie". Oznacza to, że z samego faktu wykonywania funkcji przewodniczącego wywieść można tylko zadania w zakresie organizowania prac rady oraz prowadzenia obrad. Przewodniczący rady podejmuje czynności techniczno - organizacyjne w ramach prac i sesji rady gminy. Nie jest wobec tego możliwe przypisanie mu z samej istoty funkcji reprezentowania rady ani określenie w statucie gminy stałego uprawnienia do reprezentowania rady gminy "na zewnątrz". W ocenie organu nadzoru kwestionowany zapis statutu wykracza poza ustawowe zadania i uprawnienia przewodniczącego rady gminy.

W tym stanie rzeczy stwierdzenie nieważności § 1 pkt 2a) uchwały Nr 37/2025 Rady Miejskiej w Przemyśle z dnia 28 lutego 2025 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Statutu Miasta Przemyśla jest uzasadnione.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie ul Kraszewskiego 4 A za pośrednictwem Wojewody Podkarpackiego w terminie 30 dnia od daty jego otrzymania.

z up. WOJEWODY PODKARPACKIEGO

Renata Piśła

Zastępca Dyrektora Wydziału Prawnego i Nadzoru